

**TURU-
UURINGUTE
AS**

Elanikkonna hoiakud Rail Baltica suhtes

Küsitlus 15-74a. elanikkonna seas
24-31. märts 2025

Sissejuhatus

- **Eesmärk**

- Uuringu eesmärgiks oli selgitada elanike hoiakud Rail Baltica projekti suhtes.

- **Sihtrühm ja valim**

- Uuringu sihtrühmaks on Eesti elanikud vanuses 15-74a. Kokku vastas küsitlusele 1010 inimest.
- Valim on esinduslik Eesti regioonide, asulatüübi, vastaja soo, vanuserühma, hariduse ja rahvuse suhtes.

- **Läbiviimine**

- Küsitlus viidi läbi veebiuuringuna 24.-31. märtsini 2025.

- **Tellijä**

- Tulemuste omandiõigus kuulub tellijale. Uuringu tellijaks on Rail Baltic Estonia OÜ.

- **Veapiirid**

- Tulemuste laiendamisel üldkogumile tekkida võiva maksimaalse valimivea suurus jääb 95%-lisel usaldusnivool 3,1% piiresse (väiksemate gruppide, nt vanuserühmad, vaatlemisel võib viga olla suurem).

Kokkuvõte uuringust

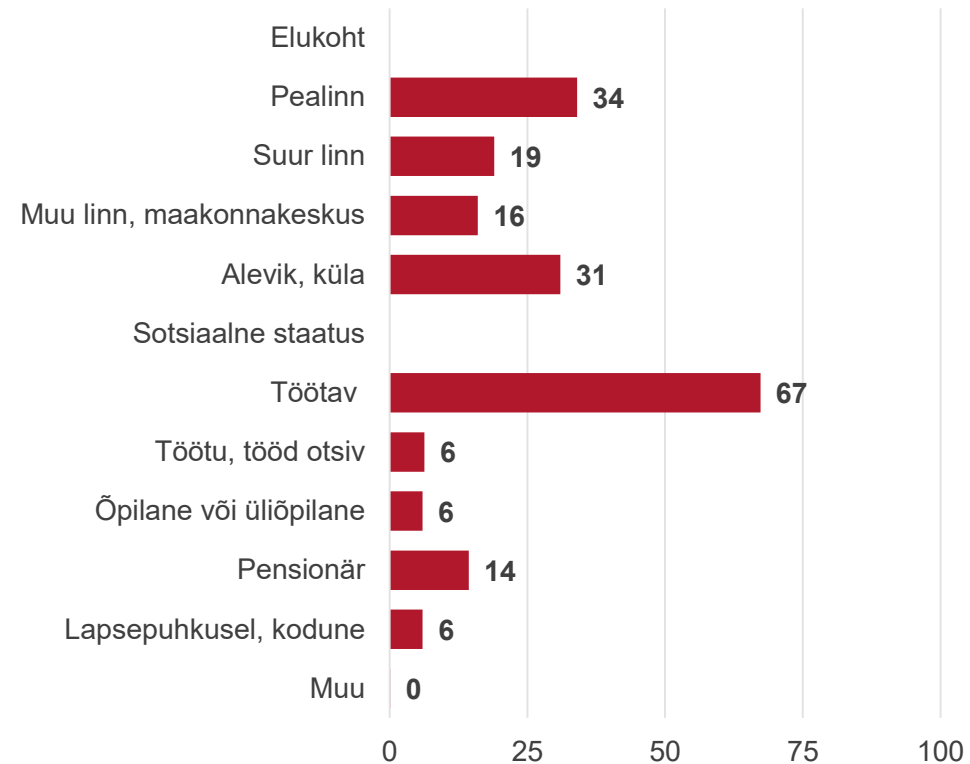
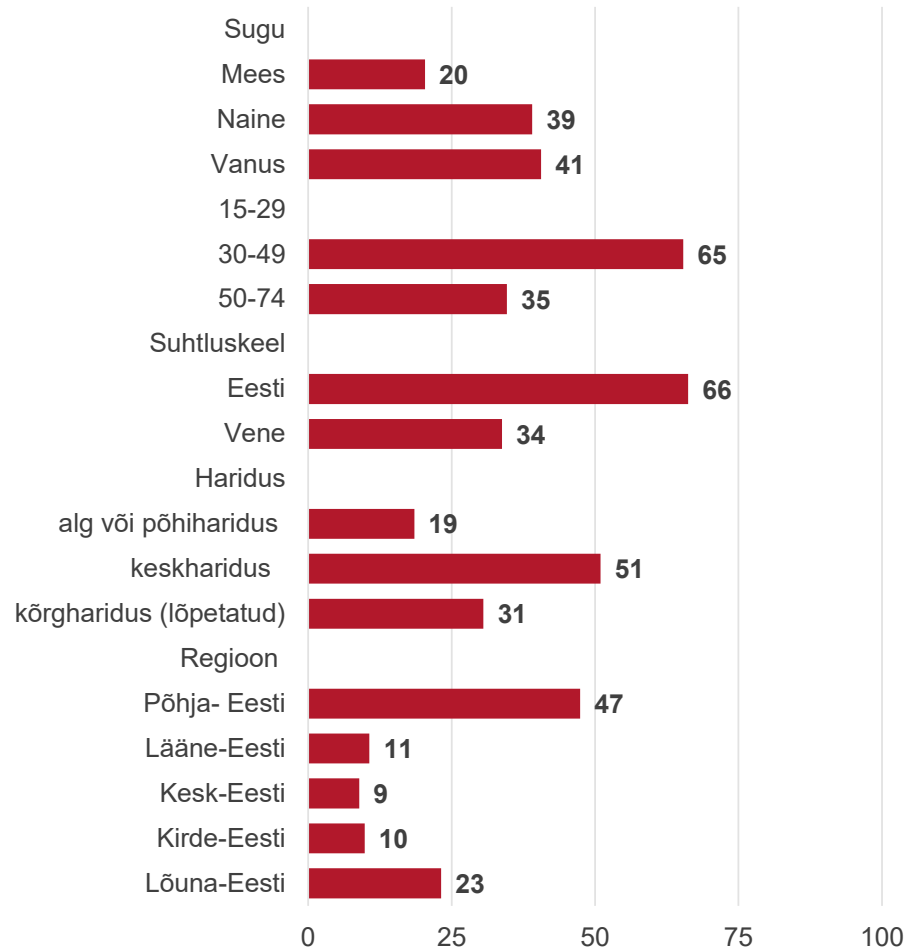
- Üldine toetus kiiremale ja kaasaegsemale raudteeühendusele möödunud aasta jooksul muutunud ei ole - seda toetab 64% ning ei poolda 24% elanikkonnast.
- Rail Baltic projekti realiseerumisse usub 45% Eesti elanikest, kuid 40% selles kindel ei ole ja 13% ei oska vastata. Jätkuvalt on väike osa elanikest, kes ei ole projektist midagi kuulnud. Elanikud teavad nüüd enamasti, et ehitus käib ja töödega on alustatud, kuid et see läheb esialgselt kallimaks.
- Rail Baltica projektist teadlikest elanikest 64% peab selle mõju Eestile positiivseks, sh 15% väga positiivseks. Negatiivseks hindab seda 29%. Võrreldes eelmise uuringuga on elanike hinnang mõju osas muutunud negatiivsemaks. Alates aastast 2019 on positiivse tulemuse osakaal kõikunud vahemikus 69-72%, nüüd aga on see 64%.
- Rail Baltica peamise kasuna inimeste head liikumisvõimalust Euroopasse (79) ja kiiret ja turvalist kaubavedu (77%). Võrreldes eelmise uuringuga on erinevate kasude märkamine veidi vähenenud. Ligikaudu 10-20% on inimesi, kes peavad Rail Baltica väljapakutud kasulikke külgi enda jaoks ebaolulisteks.
- Elanike hinnang regionaalse rongiliikluse kasulikkuse suhtes on seekord veidi langenud. Seda peab kasulikuks jätkuvalt 81% vastanutest, kuid vähenenud on nende osakaal, kes seda ise võimalusel kasutaksid. Kohalikke peatusi ei pea üldse vajalikuks jätkuvalt 4% elanikest.
- Elanikkonna seas on Rail Baltica kohalike peatuste tuntus jätkuvalt suhteliselt madal - 20% teab Raplat, muude peatuste tuntus on veelgi vähesem. Kohalikud peatused puudutavad rohkem trassiäärsete maakondade ja valdade elanikke, üleriigiliselt neid väga täpselt ei teata. Raplamaal on kohalike peatuste tuntus elanikkonna seas kõige parem, Pärnumaal teatakse keskmisest enam Tootsi ja Häädemeeste peatust.

Kokkuvõte uuringust

- Rail Baltica teema jälgimine meedias oluliselt muutunud ei ole – 16% jälgib seda sageli ja 45% harva. 39% sihtrühmast ei jälgi teemat üldse. Meedias on elanikele viimasel ajal kõlama jäänud taaskord teema, et ehitus läheb oodatust kallimaks, ja et valmimise osas valitseb ebakindlus. Kolmandaks reastusid seekord ehituse algamise ja jätkumisega seotud märksõnad. Varasemast oluliselt harvem nimetati infopuudust ja teema silmapiirilt kadumist, seega on infot nüüd rohkem olnud.
- Peamisteks infokanaliteks Rail Baltica teemadel on jätkuvalt televisioon (46%), sotsiaalmeedia (31%), online kanalid (29%) ja raadio (30%). Ka edaspidi oodatakse infot peamiselt samadest kanalitest, kusjuures televisioon on eelistatuim.
- Eesti elanikud teavad üsna võrdselt nimetada, et Rail Baltica raames ehitatakse hetkel ökodukte ja sildasid, Ülemiste terminali ja põhitrassi. Siiski arvab 14%, et ehitus pole veel alanud ja käib projekteerimine.
- Rail Baltica projekti toetus elanikkonna seas on 62%, eelmisel korral oli 66%. 28% elanikest projekti ei toeta, sh 15% on sellele kindlasti vastu. Seega on toetus seekord vähenenud ja vastaste osakaal veidi suurenenud.

Vastanute profiil

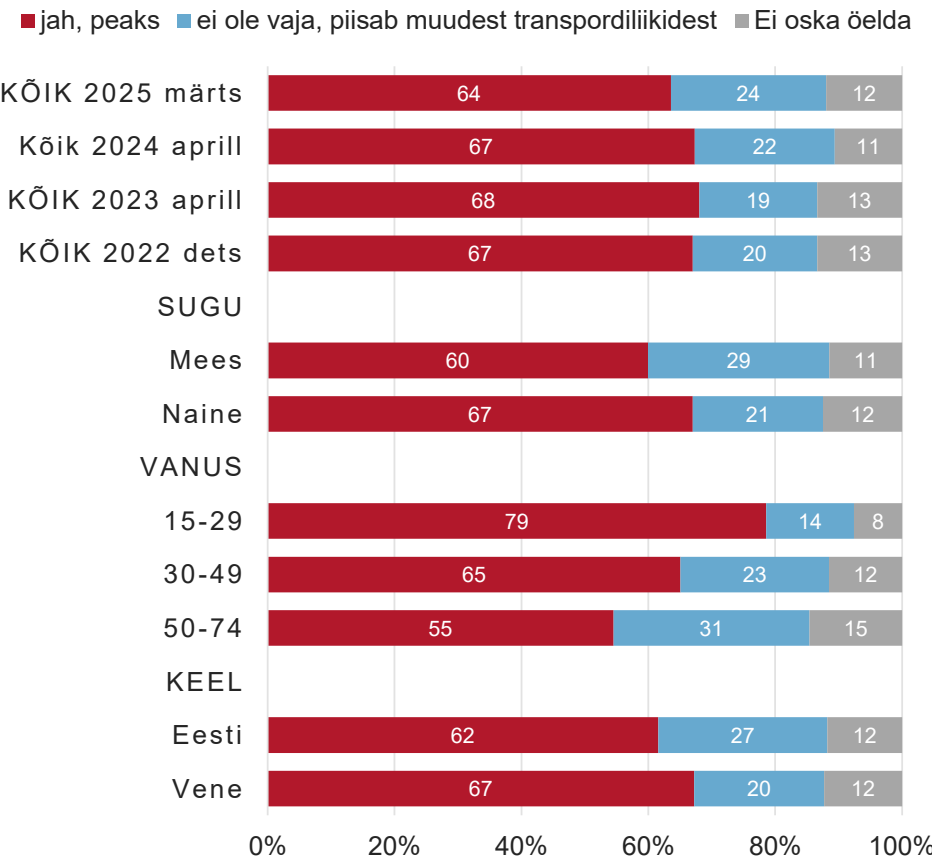
N=1010

Kiirem raudteeühendus, kõik vastajad n=1010

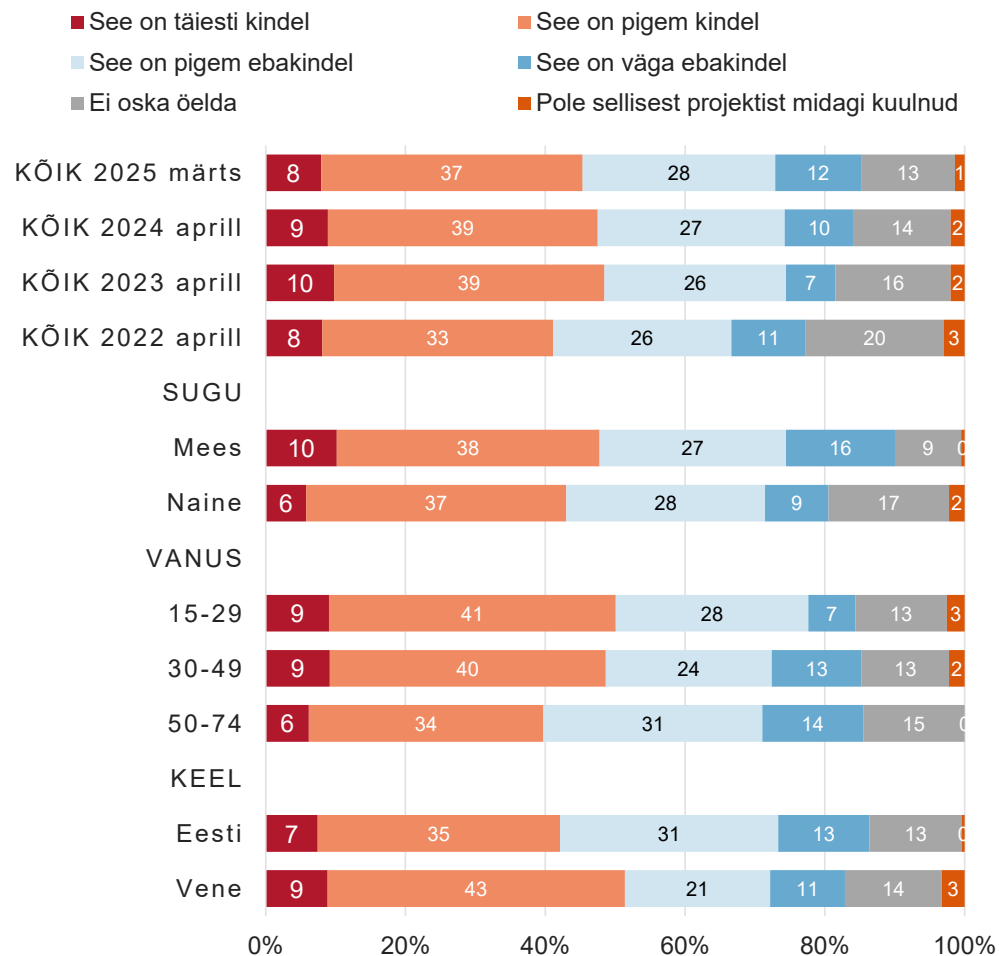
Kas Eestil peaks olema kiirem ja kaasaegsem raudteeühendus Euroopaga?

- Toetus kiiremale ja kaasaegsemale raudteeühendusele möödunud aasta jooksul muutunud ei ole - seda toetab 64% ning ei poolda 24% elanikkonnast. Väike tulemuse muutus ei ole statistiliselt oluline.
- Toetus on jätkuvalt suurem nooremate inimeste ja ka vene keelt rääkivate elanike seas.
- Rail Baltic projekti realiseerumisse usub 45% Eesti elanikest, kuid 40% selles kindel ei ole ja 13% ei oska vastata. Jätkuvalt on väike osa elanikest (1%), kes ei ole projektist midagi kuulnud (slaid 7).
- Ka antud tulemus võrreldes eelmise uuringuga sisuliselt muutunud ei ole.
- Projekti realiseerumist usuvad jätkuvalt keskmisest sagedamini mehed, kaks nooremat vanuserühma ja vene keelt kasutavad vastajad. Venekeelse elanikkonna seas on eestlastega võrreldes jätkuvalt enam neid, kes pole projektist midagi kuulnud (3%) (slaid 7).

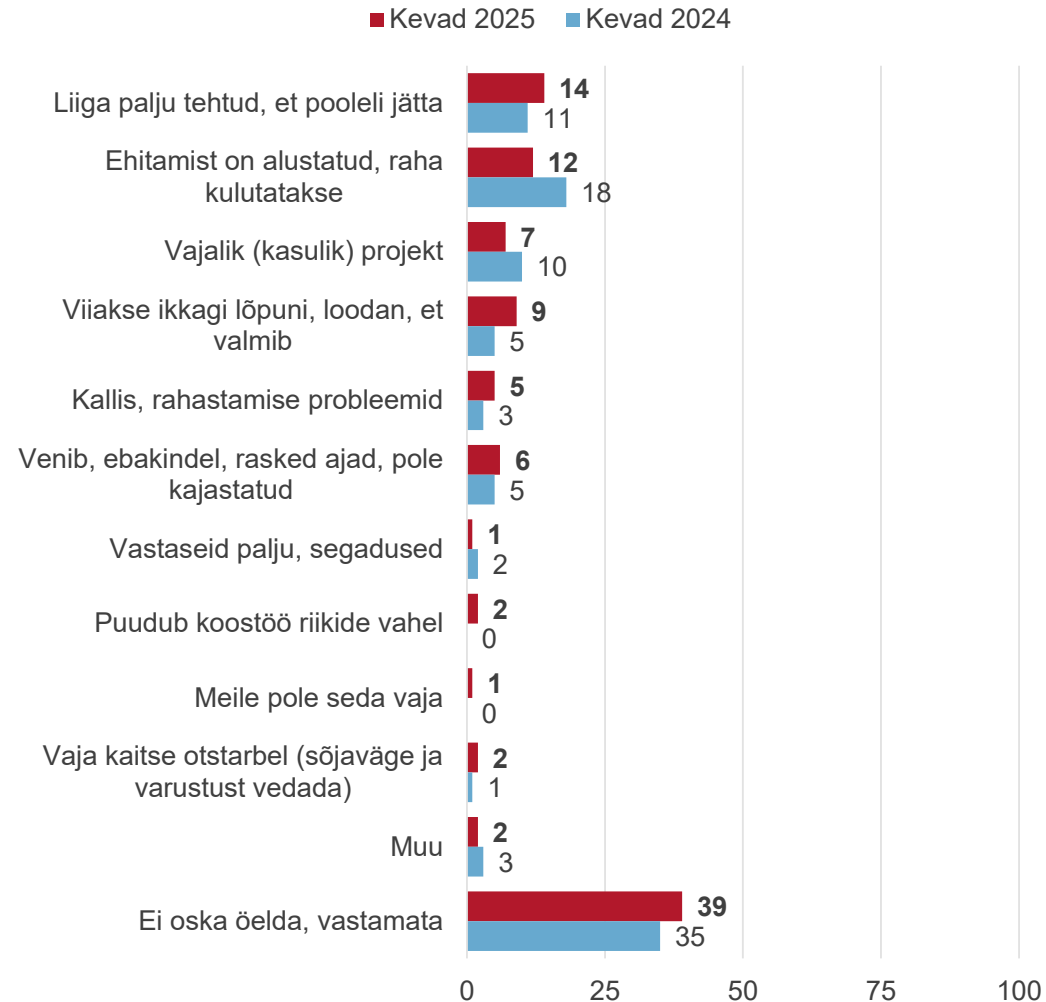

Usk projekti realiseerumisse, n=1010

Kuidas Teile tundub, kui kindel on Rail Baltica projekti realiseerimine? Miks te nii arvate?

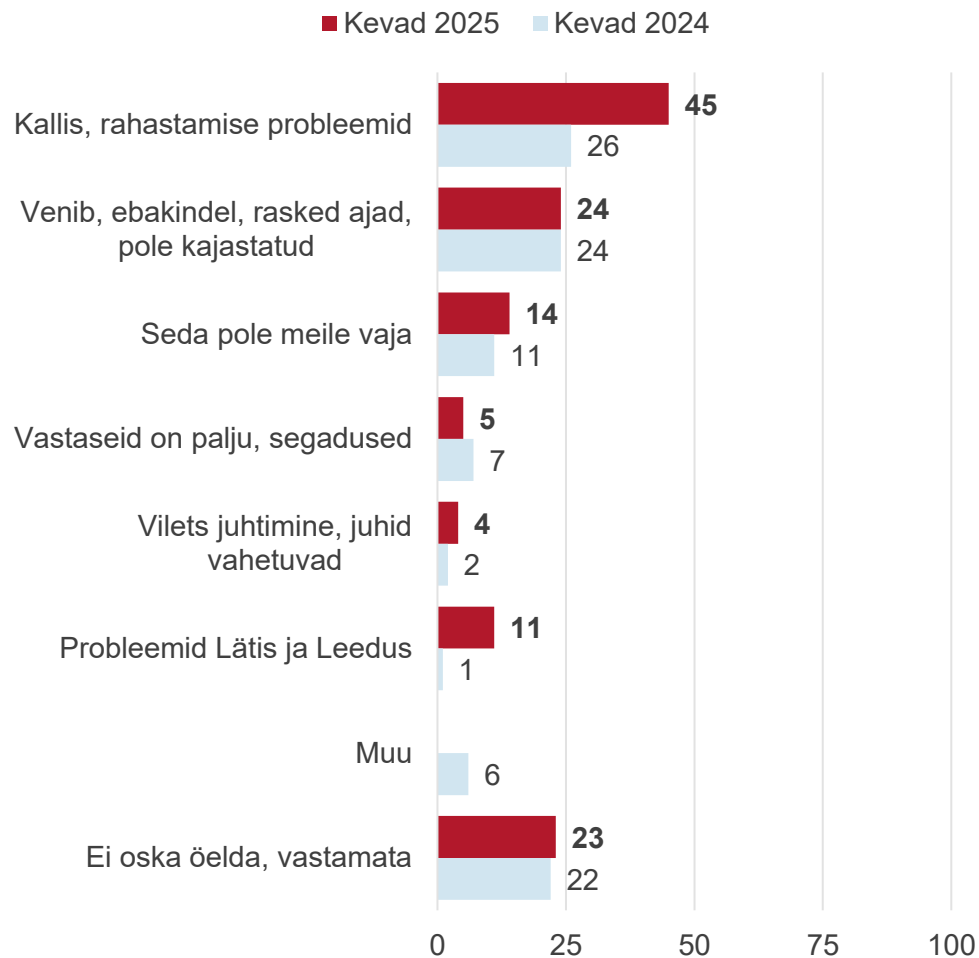
n=464, kui arvab, et realiseerumine on täiesti kindel või pigem kindel, %

Usk projekti realiseerumisse - põhjendused

Miks te nii arvate?

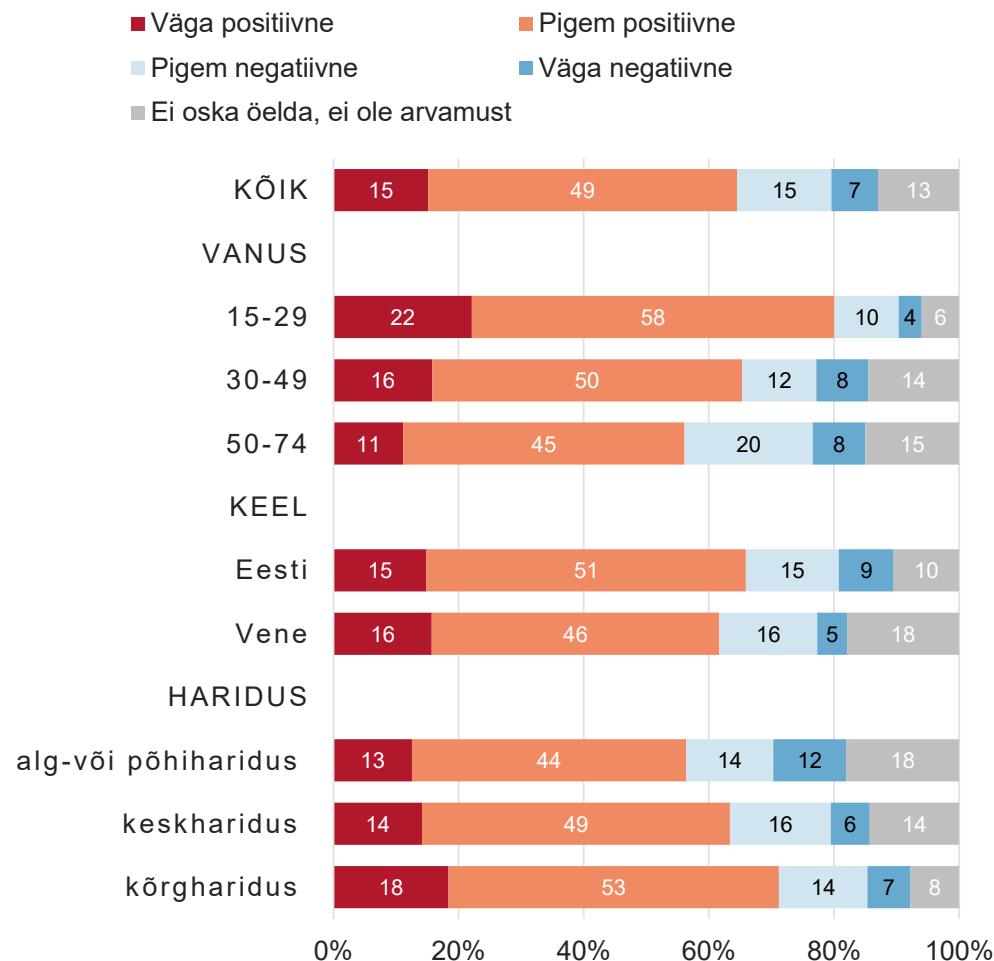
n=401, kui arvab, et realiseerumine on pigem ebakindel või täiesti ebakindel, %

- Vaatleme eraldi kahe rühma põhjendusi sellele, miks usutakse või ei usuta projekti realiseerumist.
- **Projekti realiseerumises kindlad**/pigem kindlad inimesed tõid põhjenduseks peamiselt seda, et liiga palju on tehtud, et pooleli jätta (14%), ehitamisega on alustatud (12%), või et projekt viiakse loodetavasti siiski lõpuni (9%) (slaid 7).
- Võrreldes eelmise uuringuga mainiti nüüd harvem, et ehitusega on alustatud.
- **Projekti realiseerumisse mitte-uskujad** tõid põhjenduseks jätkuvalt projekti liigset kallidust (raha ei jagu), venimist ja seda, et projekt on Eesti jaoks ebavajalik.
- Osaliselt tekitab kahtlusi Rail Baltica valmimise osas ka see, et riigil on rasked ajad (tegeleda tuleb teiste probleemidega).
- Võrreldes eelmise uuringuga põhjendati seekord sagedamini, et projekt läheb liiga kalliks ning toodi välja suuri probleeme Lätis Riia terminaliga, mistõttu ka meie osa valmimine pole kindel.

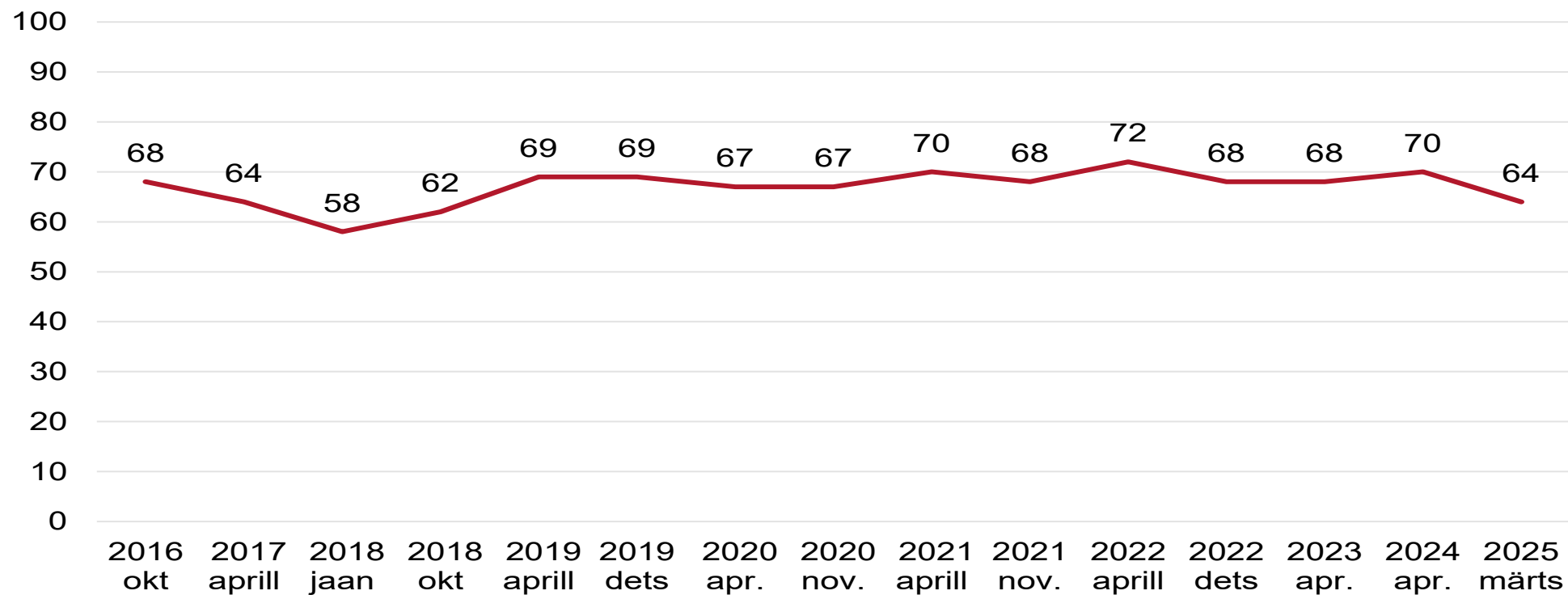
Mõju Eestile üldiselt, n=997

- Edasised tulemused puudutavad vaid neid vastajaid, kes on Rail Baltica projektist teadlikud (997 vastajat).
- Rail Baltica projektist teadlikest elanikest 64% peab selle mõju Eestile positiivseks, sh 15% väga positiivseks. Negatiivseks hindab seda 22%, sh 7% väga negatiivseks.
- Keskmisest sagedamini näevad projektis positiivset kaks nooremat vanuserühma ning lisaks kõrgharidusega inimesed. Vastavalt elukoha piirkonnale seekord suuri erisusi ei ilmnenud.
- Keskmisest harvem näevad projekti positiivset mõju Eestile pensionärid (neist 55% on positiivsel ja 29% negatiivsel seisukohal).
- Võrreldes eelmise uuringuga on elanike hinnang mõju osas muutunud negatiivsemaks (slaid 10). Alates aastast 2019 on positiivse tulemuse osakaal kõikunud vahemikus 69-72%, nüüd aga on see 64%.

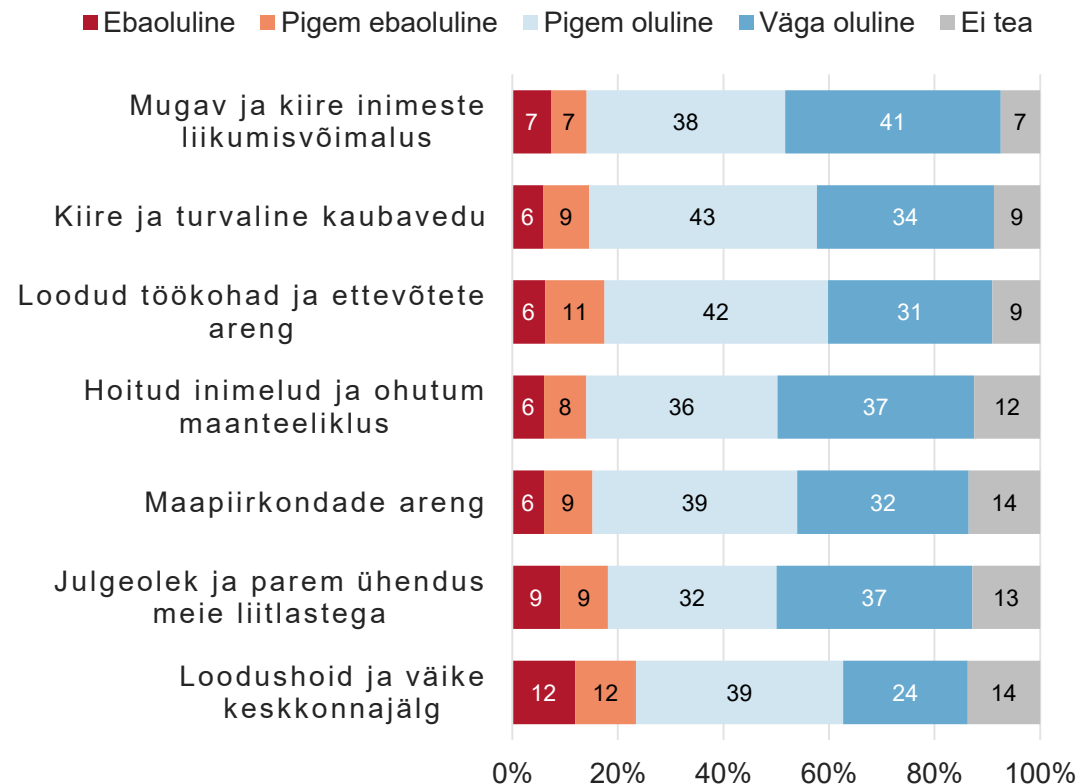
Mõju Eestile üldiselt, n=997

Vastus: positiivne + väga positiivne (%)

Oluline kasu seoses Rail Balticaga, n=997

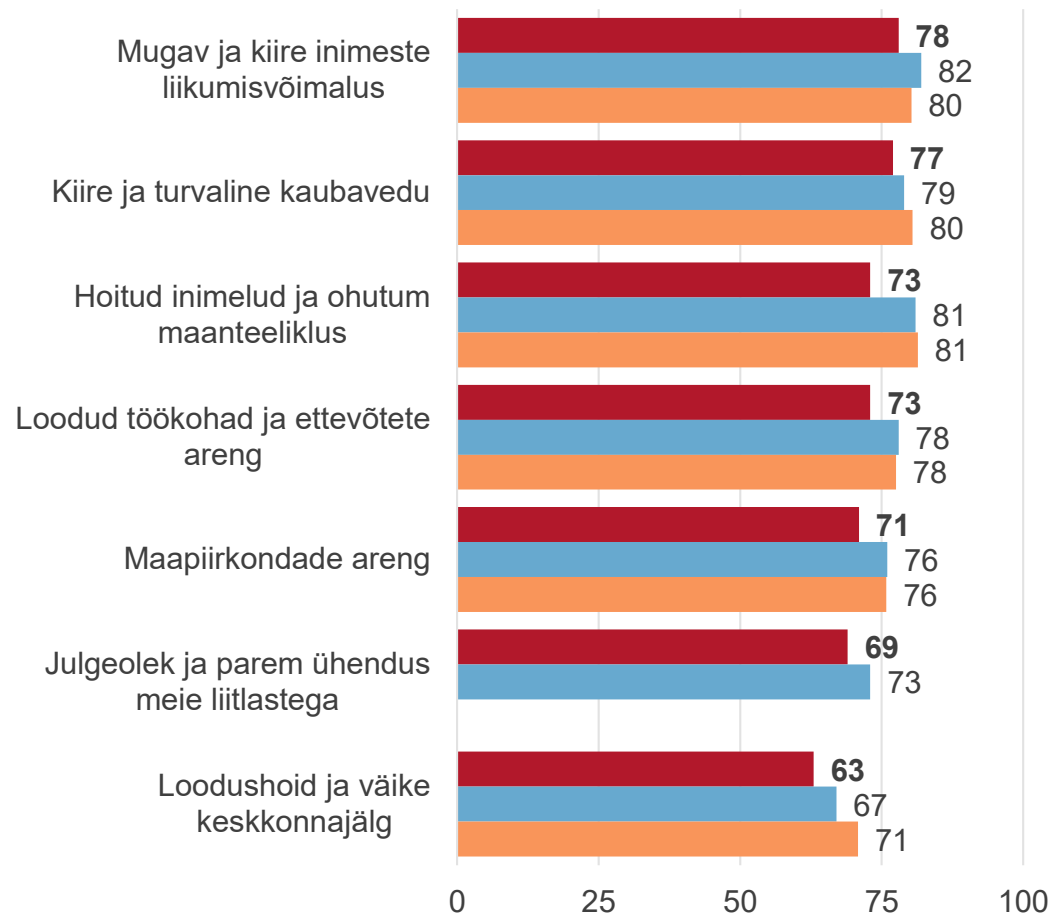
- Rail Baltica peamise kasuna inimeste head liikumisvõimalust Euroopasse (79) ja kiiret ja turvalist kaubavedu (77%). Võrreldes eelmise uuringuga on erinevate kasude märkamine veidi vähenenud (slaid 12).
- Ligikaudu 10-20% on inimesi, kes peavad Rail Baltica kasulikke külgi enda jaoks ebaolulisteks, peamiselt inimesed, kes isiklikult on kogu projekti vastu.
- Noorim vanuserühm hindab teistega võrreldes ka seekord olulisemaks kasuks kiire ja mugava reisimise teemat, lisaks ka maapiirkondade arengut. Julgeoleku teema on eestlastele märksa olulisem kui teistele rahvustele.
- Kirde-Eesti elanikele on keskmisest olulisem uued töökohad, kaubavedu ja maapiirkondade areng.
- Võrrelduna maantee-, mere- ja lennutranspordiga peetakse raudteed kõige keskkonnasõbralikumaks 52 protsendi elanike poolt. Järgneb meretransport. (slaid 12).
- Toodud teema osas on keskmisest positiivsemalt meelestatud jätkuvalt noorim vanuserühm, kõrgharidusega vastajad ning lisaks need, kes isiklikult toetavad Rail Baltica projekti.

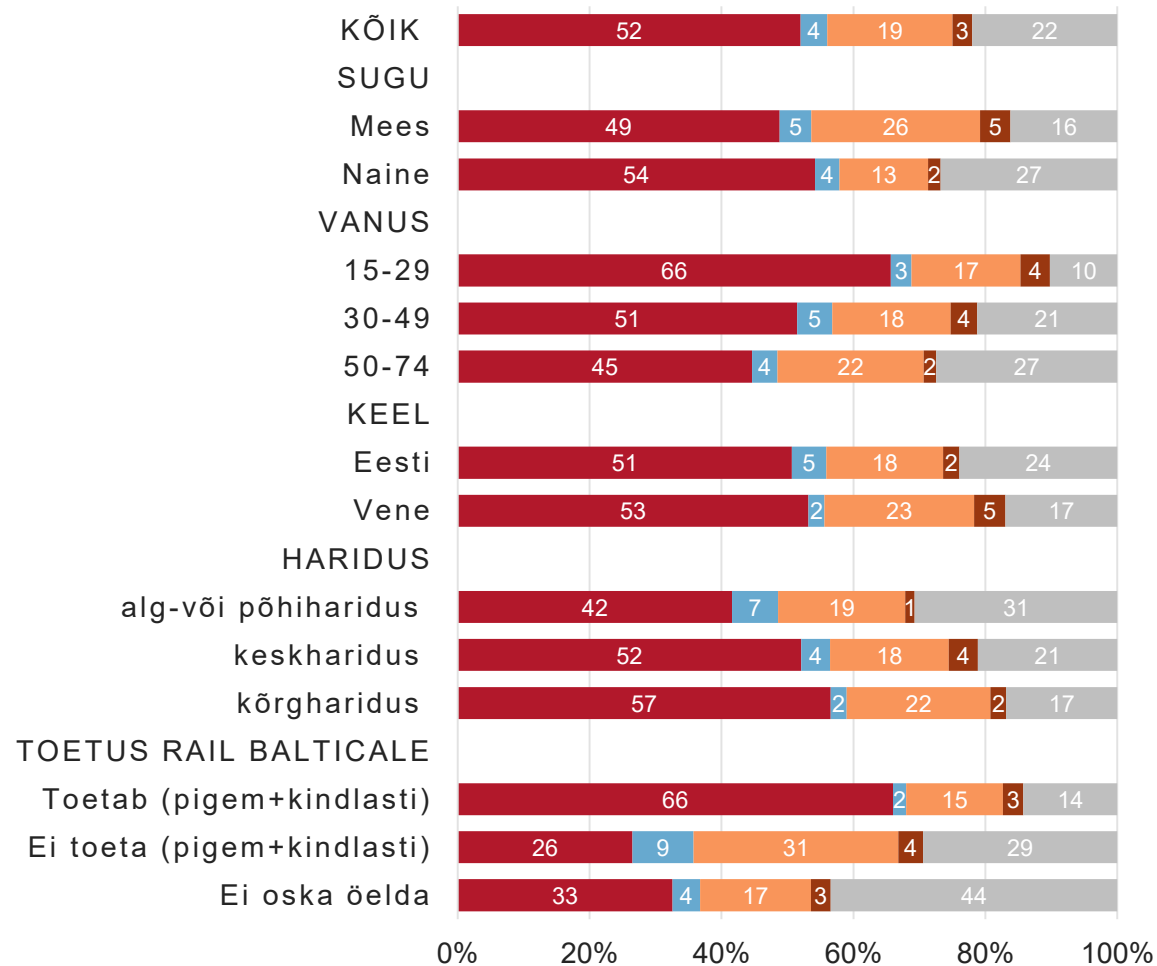
Oluline kasu ja keskkonnasäästlikkus, n= 997

Kui rääkida kaubavedudest, siis milline transpordiliik on kõige „rohelisem“, ehk keskkonnasäästlikum?

■ 2025 ■ 2024 ■ 2023

■ Raudteetransport ■ Maanteetransport ■ Meretransport
■ Lennutransport ■ Ei oska öelda

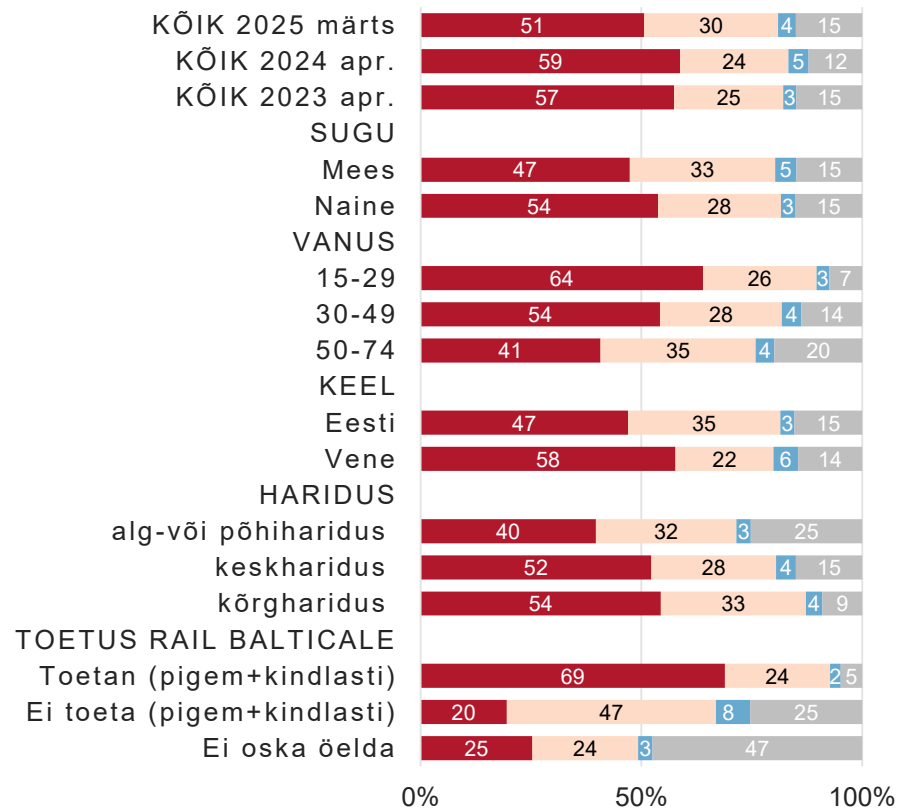
Teadmised peatuste kohta, suhtumine kohalikesse peatustesse

- Elanike hinnang regionaalse rongiliikluse kasulikkuse suhtes on seekord langenud. Seda peab kasulikuks jätkuvalt 81% vastanutest, kuid vähenenud on nende osakaal, kes seda ise võimalusel kasutaks (slaid 14). Kohalikke peatusi ei pea üldse vajalikuks jätkuvalt 4% elanikest.
- Riigisiseseid liine Rail Baltica trassil pooldavad teistest sagedamini taas nooremad inimesed, naised ja muud rahvused, lisaks ka Põhja-Eesti elanikud. Positiivset vastust näeme siin jätkuvalt ka osade vastajate puhul, kes Rail Baltica projekti tervikuna ise ei toeta või on neutraalsed.
- Etteantud nimekirjast teatakse kohalikest peatustest taaskord kõige sagedamini nimetada Raplat, Sakut ja Kohilat (slaid 14). Ka käesolevas uuringus nimetati ühtlasi ka kontrollküsimusena lisatud vastusevariante Ikla ja Viljandi, mis annab tunnistust vastajate ebakindlusest kohalike peatuste osas.
- Elanikkonna seas üldiselt on aga kohalike peatuste tuntus jätkuvalt suhteliselt madal - 20% teab Raplat ja muude peatuste tuntus on veelgi vähesem. Kohalikud peatused puudutavad rohkem trassiäärsete maakondade ja valdade elanikke, üleriigiliselt neid väga täpselt ei teata. Üldiselt teatakse, et trass kulgeb läbi Pärnu ja suurele osale tallinlastest esialgu sellest teadmisest piisab.
- Raplamaal on kohalike peatuste tuntus elanikkonna seas kõige parem, Pärnumaal teatakse keskmisest enam Tootsit ja Häädemeestet. Ida-Virumaal teatakse mitmeid planeeritavaid kohalikke peatusi muu Eestiga võrreldes jätkuvalt keskmisest vähem.

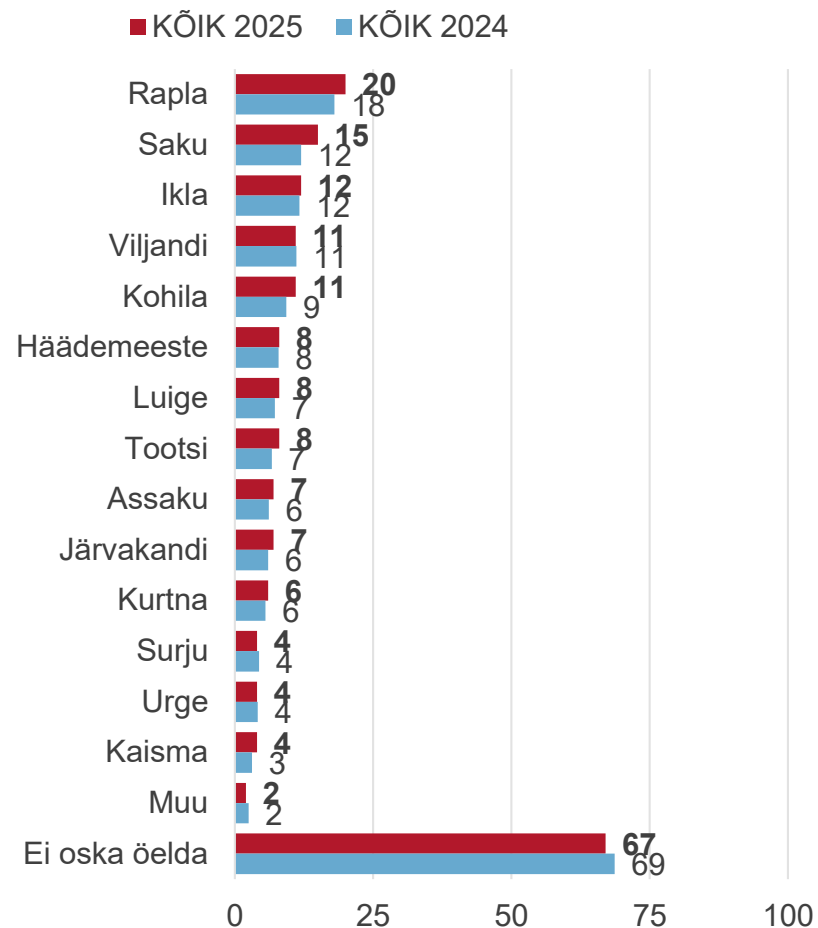
Kohalikud peatused, n= 997

Rail Baltica trassile planeeritakse ka regionaalset rongiliiklust ehk riigisiseseid liine kohalike peatustega. Milline on selles suhtes Teie seisukoht?

- Kohalik liiklus tõstab Rail Baltica regionaalset väärtust ja kasutaksin seda ka ise
- Kohalik liiklus on regionaalpoliitiliselt kasulik, aga ise ma seda ei kasutaks
- Kohalikud peatused ei ole vajalikud
- Ei oska öelda, ei ole seisukohta

Palun märkige allolevas loetelus need peatused, mis Teie teada saavad oleva Rail Baltica kohalikud peatused (st. seal hakkavad käima ja peatuma eraldi rongid. Kiirrong seal ei peatu).

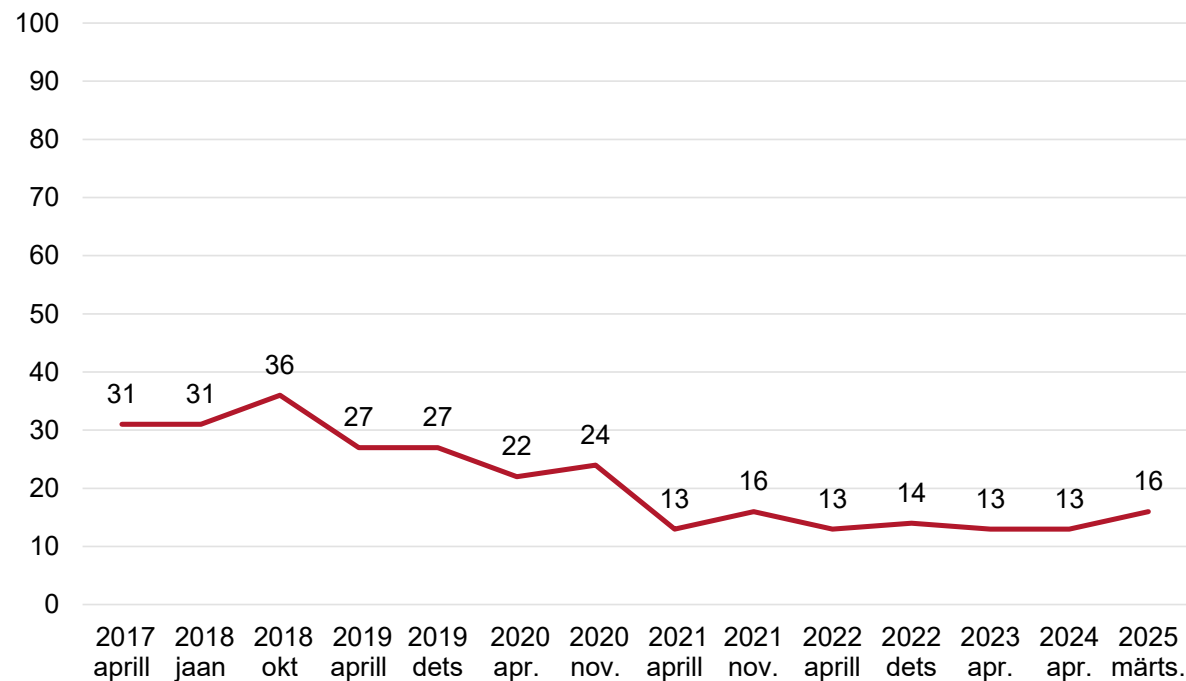
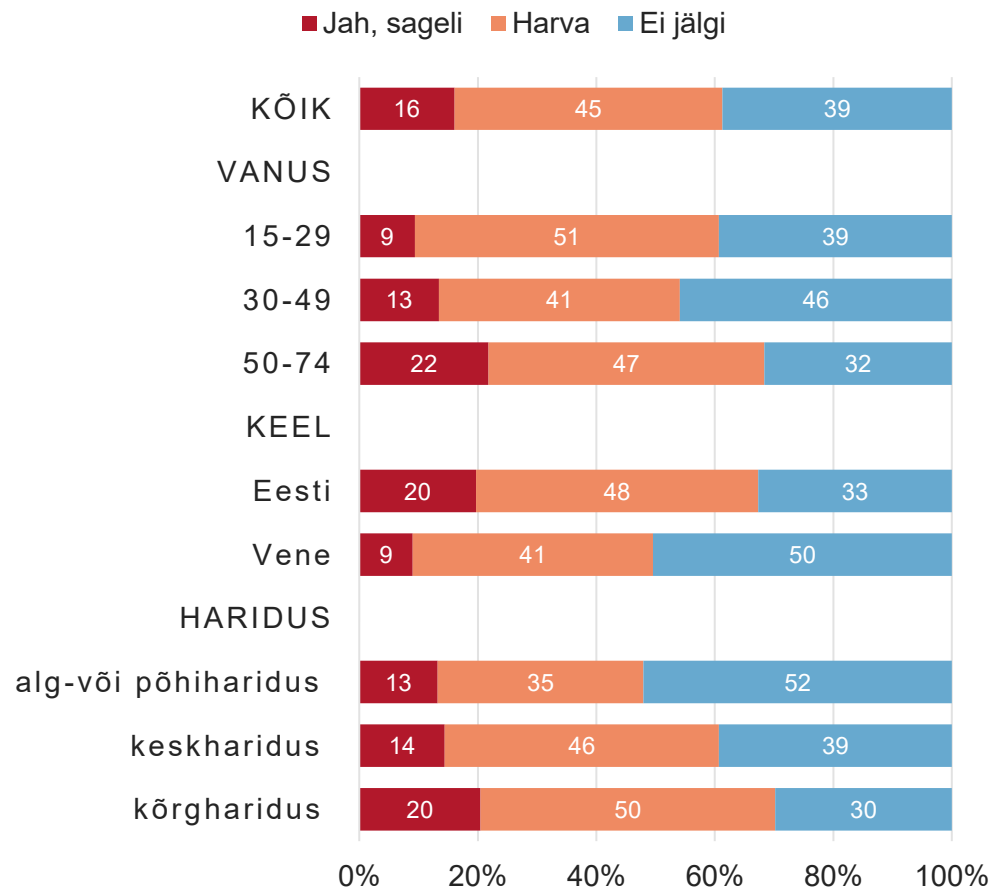

Rail Baltica projekti teema jälgimine meedias

- Rail Baltica teema jälgimine meedias oluliselt muutunud ei ole – 16% jälgib seda sageli ja 45% harva. 39% sihtrühmast ei jälgi teemat üldse. (slaid 16).
- Kuigi suurem huvi ja toetus projektile on noorimas vanuserühmas, siis teemat jälgib meedias sagedamini jätkuvalt vanim rühm, kellest 22% jälgib seda sageli ja 47% harva. Eesti keeles suhtlevad vastajad jälgivad teemat sagedamini, kui vene keele kasutajad (vast. 20% vs 9%).
- Sotsiaalmeedias jälgib Rail Balticu teemat tihti väike osa elanikest – 6%, 31% jälgib seda harva. Keskealised jälgivad vähem, noored ja vanemad inimesed seevastu sagedamini. Tulemus on võrreldes eelmise uuringuga jäänud samaks (slaid 18).

Rail Baltica teema jälgimine meedias, n= 997

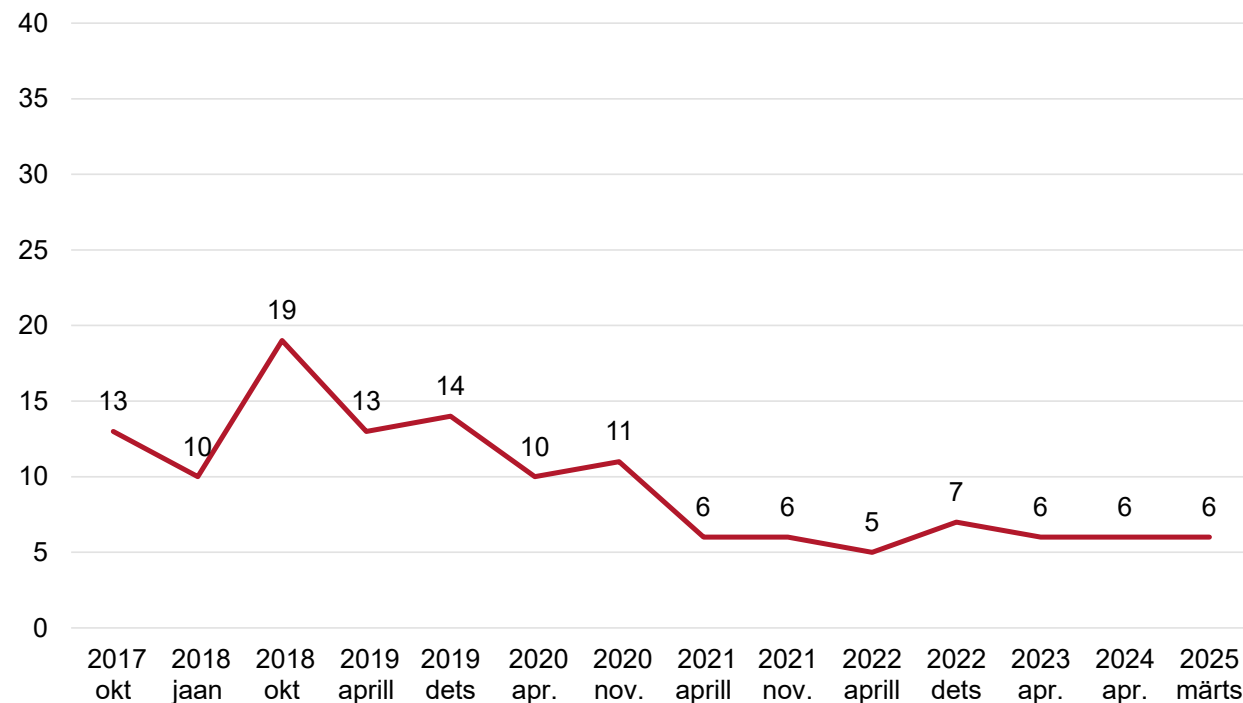
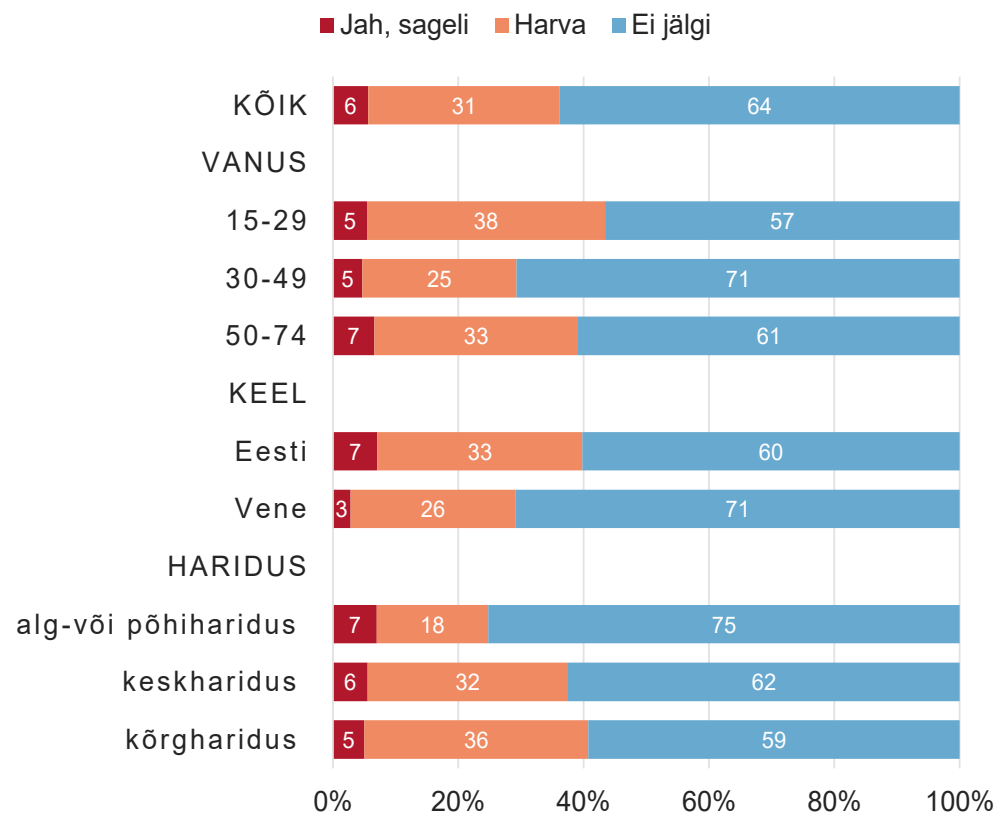
Ajaline võrdlus, kui jälgib sageli

Rail Baltica teema jälgimine sotsiaalmeedias

N=997 kõik vastajad

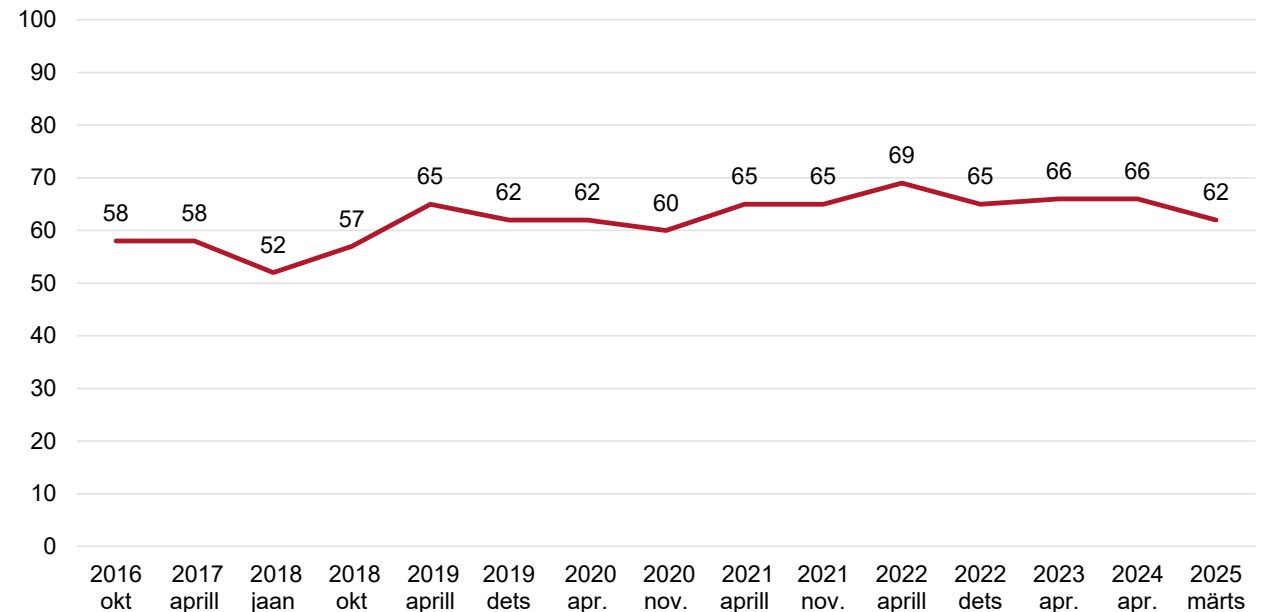
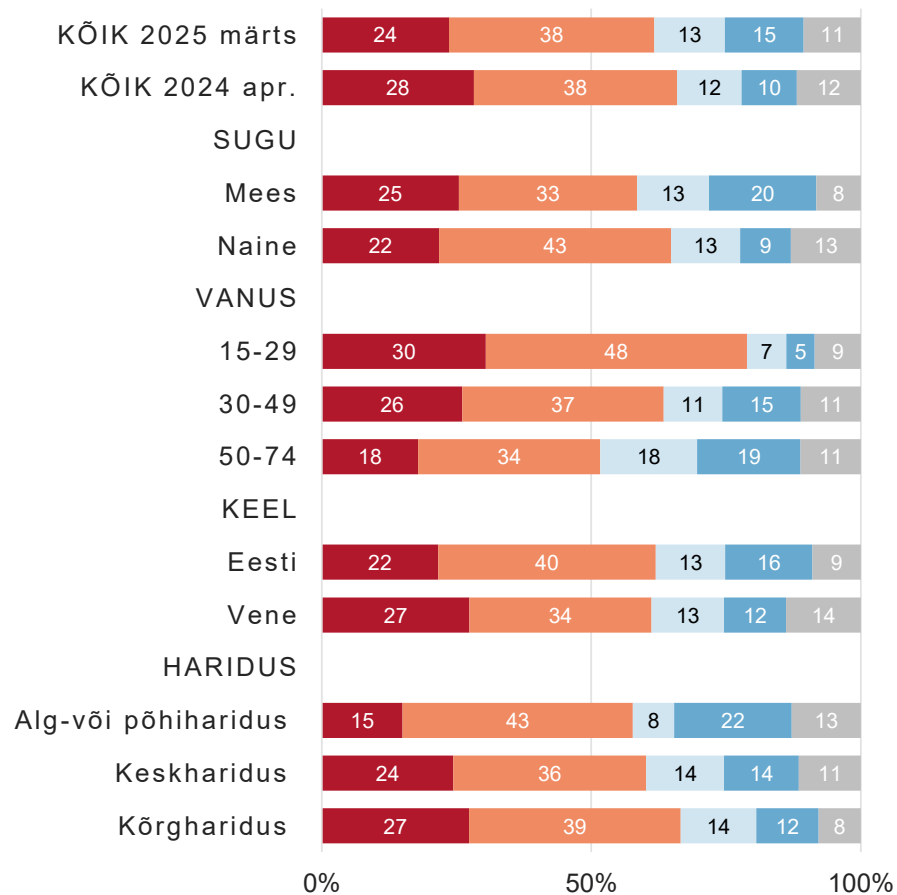
Ajaline võrdlus, kui jälgib sageli

Toetus Rail Baltica projektile, n= 997

Kas Te ise toetate Rail Baltica projekti?

- Jah, kindlasti toetan
- Pigem toetan
- Pigem ei toeta
- Ei toeta kindlasti
- Ei oska öelda, pole seisukohta

Toetus Rail Baltica projektile

- Rail Baltica projekti toetus elanikkonna seas on 62%, eelmisel korral oli 66% (slaid 23). 28% elanikest projekti ei toeta, sh 15% on sellele kindlasti vastu. Seega on toetus vähenenud ja vastaste osakaal veidi suurenenud.
- Toetus on keskmisest suurem jätkuvalt nooremate inimeste ja naiste seas, lisaks juhtivtöötajate ja keskastme spetsialistide seas. Kõige enam on projektile vastu maapiirkonna elanikud (22% kindlalt vastu).
- Mittetoetajatelt küsiti: **Milliste tingimuste täitmise või kahtluse hajutamise korral Te projekti toetaksite?** Tegemist oli avatud küsimusega.
- Kõige sagedamini vastati ka käesolevas uuringus, et „ei toetaks mingil juhul“ - 30%. Teisele kohal on tasuvuse tõestamise ja kolmandal olemasoleva trassi kasutamise teema.
- Võrreldes eelmise uuringuga on seekord rohkem nimetatud tasuvuse teemat ja veidi vähem põhimõttelist vastuolu.

N=218, kes ei toeta projekti ja vastas

